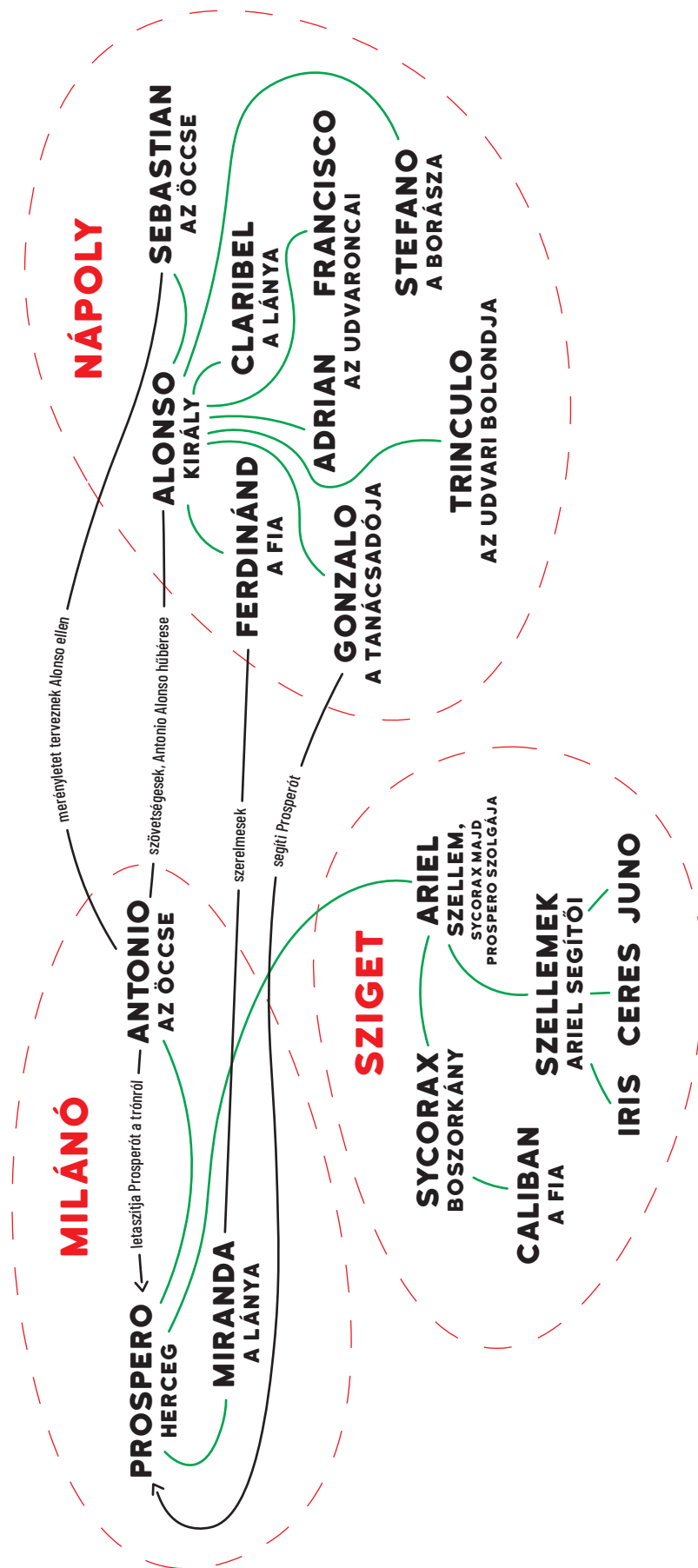

SZEREPLŐK

PROSPERO: PÁLFFY TIBOR
MIRANDA: VASS ZSUZSANNA
CALIBAN: KÓNYA-ÜTŐ BENCE
ARIEL: KORODI JANKA
ALONSO: SZAKÁCS LÁSZLÓ
ANTONIO: KOLCSÁR JÓZSEF
FERDINÁND: NAGY-KOPECZKY KRISTÓF
SEBASTIAN: DERZSI DEZSŐ
GONZALO: D. ALBU ANNAMÁRIA
STEFANO: ERDEI GÁBOR
TRINCULO: MÁRTON LÓRÁNT-LÁSZLÓ
ADRIAN, KAPITÁNY: PIGNITZKY GELLÉRT
FRANCISCO, KORMÁNYOS: VARSÁNYI SZABOLCS
IRIS, MATRÓZ, SZELLEM: FEKETE MÁRIA
CERES, MATRÓZ, SZELLEM: GÖLLNER BORÓKA
JUNO, MATRÓZ, SZELLEM: KOVÁCS KATI

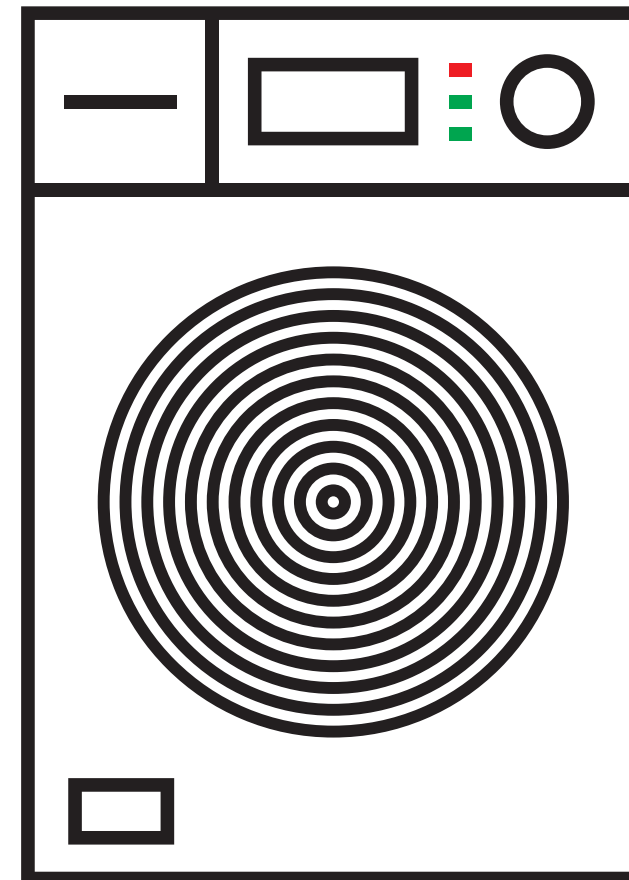
RENDEZŐ: BODÓ VIKTOR

FORDÍTOTTA: NÁDASDY ÁDÁM
RENDEZŐASSZISZTENS: LAKY DIÁNA
DRAMATURG: VERESS ANNA
ZENESZERZŐ: KLAUS VON HEYDENABER
DÍSZLET: ERŐS HANNA
JELMEZ: ZATYKÓ BORI
LIGHT DESIGN: BAUMGARTNER SÁNDOR
ÜGYELŐ: CSOMÓS TÜNDE TÍMEA
SÚGÓ: KIS KATINKA
TRAILER: UJVÁRI BORS

KÜLÖN KÖSZÖNET ZÁVADA PÉTERNEK

A műsorfűzetet szerkesztette: Veress Anna
Plakát, grafika: Wanek Ferenc

Bemutató: 2024. október 2. és 3.

WILLIAM SHAKESPEARE

A VIHAR

RENDEZŐ: BODÓ VIKTOR

A vihar (The Tempest) Shakespeare utolsó darabja. (Társszerzőként még közreműködött három későbbi színdarabban, de ez volt az utolsó, amit egyedül ő írt.) 1611 november 1-én mutatták be a királyi udvarban, I. Jakab király előtt.

Nem sokkal később Shakespeare elhagyta Londont és a színházat, visszaköltözött Stratfordba, ahol a jómódú vidéki gazdálkodók életét élte néhány év múlva bekövetkezett haláláig.

Ellentétben sok más Shakespeare-művel, amelyek már létező történetek újrafogalmazásai, a Vihar cselekményének nincs közvetlen forrása vagy előzménye, bár szerkezetében érezhető a commedia dell'arte hatása, és sűrű szövetű utalás- és szimbólumrendszerében felismerhető az – akkoriban általánosan olvasott – Aeneis sok motívuma, és érzékelhetően hatottak rá azok a beszámolók, amelyek az akkor kezdődő gyarmatosítás kapcsán az Újvilágból érkeztek. Szokatlan a Shakespeare-életműben az is, hogy a darab egyetlen helyszínén és néhány órán belül játszódik.

A vihar a megírása óta eltelt több, mint 400 év alatt soha nem került le a színházak repertoárjáról, majd 50 operát írtak, számtalan filmet rendeztek belőle, könyvtárnyi irodalom született róla.

„Olyan anyagból vagyunk,
mint álmaink; s kis életünket is
álom keretezi.”

W. Shakespeare

„Tizenkét év a szigeten eltöltött idő, ami alatt Prospero a nagy mutatványra készül. Feltette életét egy utolsó kísérletre az egész világot jelentő Glóbusz deszkáin, az egész világot jelentő rejtélyes szigeten. A törvény alá leszorított lét nekifeszül a kiszolgáltatató időnek. Vihar dúl a tengeren, emberi életek mutatkoznak meg egy különös, végletes szituációban, maga a történelem játszódik le a szemünk előtt. Aztán elcsendesednek a habok. Végbement a színházi előadás, csupa illúzió az egész: Prospero tizenkét éve, Ariel, Miranda, Ferdinánd, Alonso, Antonio, Sebastian, Gonzalo, Caliban, Trinculo, Stephano – ki tudná eldönteni, voltak-e egyáltalán, s ki merné azt állítani, nem?

A Történelem nevét minden bizonnyal Shakespeare tudta helyesen kiejteni, keresvén saját identitását is a megfogalmazott kérdések kézrekerülő rengétegében. Magára próbál minden maszkot, végigél korokat, jellemeket, föl-alá járkál az időben. A realitás legkisebb közös többszöröse az ember – a titkom, íme, ennyi. Elvonul a szigetre, arra a helyre, ahol megadatik önmagának lennie mindenkinek. A sziget neve: színház.

Hűnek lenni a mindenkor teljességben gondolkodó mesterhez annyit tesz, mint világgá növelni a színpadot és színpaddá tömöríteni a világot.”

Visky András: Visszavétel (részlet) in: Hamlet elindul, 1995

„A történet ideje különös jelentéssel kellett, hogy bírjon Shakespeare számára, hiszen többször is utal rá, utoljára a dráma zárásakor: a Kapitány, aki tengerészeivel a hajón maradt, és nem vett részt az elvarázsolt szigeten történetekben, mint tárgyilagos tanú megérkezik most kívülről, és közli velünk, hogy az események kezdete, a vihar óta három óra telt el.

Ez a múlt és jövő között eltelt 3 óra az átalakulás ideje. A reneszánsz szimbolikában három óra jelentette az idő három részét, a múlt, jelen és jövő egységét. A szigeten a varázslat három órája alatt a múlt jövővé lesz. (...). Az előadás 3 órája a múlt és jövő között játszódik. A Globe előadásai általában délután 2-kor kezdődtek. Ebben a színházi időben, amely azonnal valódi idővé válik, a dráma múltja rögtön eggyé lesz a világ és a nézők történetével, az előadás végére pedig Prospero jövője és a nézők jövője ugyanaz lesz. (...) A Vihar előadás tényleges ideje a metamorfózisok ideje, mely után a drámai személyek és a nézők közösen visszatérnek a hétköznapi világba. Ahogy eléri a való világot, a délibáb eltűnik. Az epilógusra eltűnik a sziget, és csak az üres színpad marad. (...) A színház (...) olyan új purgatórium, ahol minden dolog megismétlődik, de meg nem tisztul. Prospero utolsó kudarca a színház tehetetlensége – a színházé, amely nem képes megváltoztatni a világot. A Vihar tragikus vége a valódi befejezése a tragédiának.”

Jan Kott: The Tempest or The Repetition c. tanulmánya
a Piccolo Teatro műsorfüzetéhez, 1984